

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Гендерна психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для студентів спеціальності «Психологія» (ОПП «Практична психологія»,
ОПП «Психологія розвитку особистості»)
педагогічного факультету

Назва курсу	«Гендерна психологія»
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-5
Контактна інформація щодо викладача	Бакка Юлія Валеріївна y.v.bakka@npu.edu.ua +380689646864
Консультації по курсу відбуваються	Середа з 13.00 до 15.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Навчання на III курсі педагогічного факультету на всіх ОП
Мета та завдання курсу	<p>Мета навчальної дисципліни – є розкриття психологічних знань про розвиток гендерної ідентичності та соціалізації та специфіку гендерних відносин і вплив на них різних інститутів суспільства.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розкрити теоретико-методологічними основи проблеми гендеру у психології та методичні можливості їх вивчення; • навчити аналізувати гендерні аспекти життєдіяльності особистості; • сформувати навички використання отриманих знань в майбутній професійній діяльності. • розкрити прикладні аспекти вивчення гендеру та сприяти розумінню здобувачами освіти стратегій підтримки самореалізації особистості у суспільстві з врахуванням гендеру; • критично реагувати на гендерні стереотипи та гендерні установки, усвідомити їх вплив на характер соціальних контактів; • формування професійного уявлення про психологічні чинники гендеру; • розвиток міждисциплінарних компетентностей, що використовуються при взаємодії з різними групами суспільства; • мотивувати студентів до подальшого самостійного вивчення здобутків у сфері психології гендеру в сфері цінностей особистості
Міждисциплінарні зв'язки	Навчальна дисципліна пов'язана з «Загальною психологією», «Педагогікою», «Гендерною педагогікою», «Психологія професійного спілкування», «Психодіагностика», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції».
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Гендерна психологія» має з 3 кредити ECTS, 90 годин; 16 лекційних, 6 семінарських, 8 практичних та 60 самостійна. Складається з 2 модулів У змісті першого модуля Охарактеризувати гендерну психологію як галузь наукового знання. Визначити предмет і завдання гендерної психології. Проаналізувати історію становлення гендерної психології та її основні

	<p>методи дослідження. Розкрити поняття «гендеру», продемонструвати відмінності між поняттями «стать» і «гендер». Проаналізувати основні теорії гендеру.</p> <p>У змісті другого Проаналізувати зв'язок між гендерною ідентичністю та сексуальністю. Охарактеризувати особливості сексуальності у життєвому циклі людини. Розкрити психологічні аспекти кохання та особливості чоловічої й жіночої сексуальності. Ознайомити із відхиленнями від норми у сексуальній поведінці людини..</p>
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	<p>Нині гендерна тематика набуває все більшої популярності. Для професіоналів, які працюють з людьми, знання психологічних особливостей гендерної диференціації стає необхідним, адже вони допомагають кращому розумінню внутрішнього світу клієнтів, специфіки виникнення тих чи інших особистісних проблем, пов'язаних із статтю, гендерною роллю, сексуальною орієнтацією тощо.</p>
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	<p>Навчальна дисципліна «Гендерна психологія» є вибірковою.</p>
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	<p>Навчальна дисципліна формує знання про те, як розвивається гендерна ідентичність та якими є причини й наслідки її порушення. Вона дозволяє орієнтуватись у соціально-психологічних аспектах людської сексуальності, основних формах статевого життя особистості у нормі та патології. Розкриває психологічні чинники адекватного гендерного та сексуального виховання дітей у різні вікові періоди.</p> <p>Головний аргумент: навчальна дисципліна допоможе дати відповіді на контраверсійні питання з гендерної ідентичності кожному і кожній, розширить особистий світогляд в контексті самореалізації.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК3. Здатність використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ФК1. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел</p> <p>ФК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження, одержані результати формулювати в аргументовані висновки та рекомендації</p> <p>ФК3. Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері гендерної психології.</p> <p>ФК4. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій та дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>ПРН 1. застосовувати основні терміни та поняття гендерної психології у публічних дискусіях, відповідно до мети застосовувати стратегії та методи психологічного дослідження гендерних характеристик особистості;</p> <p>ПРН 2. застосовувати психологічні концепції гендеру для критичного аналізу життєвого досвіду, спілкування, суспільних процесів та історичних подій;</p> <p>ПРН 3. відрізнити стереотипи масової свідомості від об'єктивних даних та ефективно спілкуватися щодо гендерних питань в усній та письмових формах, спираючись на наукові психологічні дослідження;</p> <p>ПРН 4. використовувати знання гендерної психології в різних сферах професійної діяльності та профілактиці гендерного насильства.</p>

Методи навчання	Лекції-візуалізації, інтерактивні лекції, форум-театр, практичні заняття. Пояснювально-ілюстративні, графічні, інтерактивні: конкретної професійної ситуації рольовий тренінг, розв'язування психологічних завдань.
Перелік основних практичних завдань	Модуль 1. « Основи гендерної психології. Гендерна ідентичність» Тема 1. Базові поняття гендерної психології. Основні напрями досліджень психології гендеру Тема 2. Розвиток гендерної ідентичності. Гендер і соціум. Тема 3. Гендерна соціалізація і гендерні стереотипи Тема 4. Гендерні ролі. Гендерний конфлікт і різноманіття гендерних ролей. Модуль 2. «Гендерні відносини» Тема 5. Гендер і спілкування. Особливості мовної поведінки чоловіків і жінок. Сексизм у спілкуванні. Мова любові. Тема 6. Дружні та сімейні відносини Дружні відносини: дружба жіноча, чоловіча, між чоловіками і жінками. Тема 7. Гендер і насильство. Поняття гендерного насильства і домашнього насильства. Портрети жертви і агресора. Запобігання гендерному насильству. Тема 8. Гендер та робота, кар'єра, лідерство. Гендерний розподіл праці.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Берн Ш. Гендерная психология. 2-е междуна. издание. СПб.: «Прайм-Еврознак», 2001. 320 с. 2. Говорун Т.В., Кікінежді О.М. Гендерна психологія: Навчальний посібник. К.:Видавничий центр "Академія", 2004. 308с. 3. Говорун Т. В., Кізь О.Б., Кікінежді О.М. Гендерна терапія як інновація у роботі психолога з молодим подружжям. Інноваційні технології розвитку психологічних ресурсів особистості: колективна монографія / відпов. ред. Н.І.Тавровецька. Херсон : Вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2019. С. 7-27. 4. Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: підручник. К.: Академвидав, 2009. 304 с. 5. Ендшью Д. Секс та релігія. Від балу цноти до благословенної гомосексуальності. Київ: Ніка-Центр. 2017. 304 с. 6. Кікінежді О.М. Формування гендерної культури молоді. Практична психологія та соціальна робота. 2007. №10. С.19-36. 7. Кікінежді О.М. Становлення Я-концепції жінки/чоловіка в юнацькому віці. Humanitarium. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький ; Ніжин : Лисенко М. М., 2019. Том. 42, Вип. 1 : Психологія. С. 77-90. 8. Кікінежді О. М., Василькевич Я. З. Психологічна безпека особистості в контексті егалітарно- освітньої парадигми. Психологічна безпека особистості у змінному світі: міжнародна колективна монографія / за заг. ред. І.В.Волженцевої. Переяслав-Хмельницький : Домбровська Я.М., 2019. С. 287-304. 9. Козачук О. А. Психосоціальний розвиток особистості юнацького віку з гомосексуальною орієнтацією. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. К., 2015. 20 с. 10. Мужская и женская сексуальность: В чем подлинные различия? Psychologies. 2007. №13. 11. Кон І. С. Світанкове місячне сяйво. Львів: НВФ "Українські технології", 2011. 560 с. 12. Світцер Д. К. Бути батьками гомосексуала. Ви і ваша дитина-гомосексуал / Пер. з англ. М.Коваль. Львів: Кальварія, 2001. 108 с. 13. Якубовская И.А. Гендерная адаптация транссексуалов. Журнал практического психолога. 2006. №6. С.48-52. 14. Hasbany R. L. Homosexuality and Religion / Richard L. Hasbany. – New York: Routledge, 2010. 240 p. 15. Kikinezhdi O. M., Kiz O. B., Shulha I. M. Gender-sensitive university as a subject of social interaction in the territorial community. Social Work and Education: Scientific Papers. 2019. Vol. 6, No.2, P. 144-153.

	<p>16. Kikinezhdi O. M. Psychological mechanisms of the development of gender identity of youth. Modern research of the representatives of psychological sciences : collective monograph / O. Ye. Blynova, Yu. O. Bystrova, I. M. Halian, O. M. Kikinezhdi, etc. Lviv-Torun : Liha-Pres, 2019. P.60-79. URL : www.sense.nl</p> <p>17. Kikinezhdi O. M. Psychological features of gender identity development at younger school age. The innovative potential of psychology in the development of the modern man : collective monograph / S. I. Babatina, O. M. Kikinezhdi, N. Tavrovetska, S. D. Yakovleva, etc. Lviv-Torun : Liha-Pres, 2019. P.28-47. URL : www.sense.nl</p>																							
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																							
<p>Політика оцінювання</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру</p> <table border="1" data-bbox="418 989 1589 1381"> <thead> <tr> <th data-bbox="418 989 938 1108">Вид діяльності</th> <th data-bbox="938 989 1209 1108">Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th data-bbox="1209 989 1430 1108">Кількість одиниць до розрахунку</th> <th data-bbox="1430 989 1589 1108">Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="418 1108 938 1262">Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)</td> <td data-bbox="938 1108 1209 1262">10</td> <td data-bbox="1209 1108 1430 1262">3</td> <td data-bbox="1430 1108 1589 1262">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="418 1262 938 1304">ІНДЗ</td> <td data-bbox="938 1262 1209 1304">30</td> <td data-bbox="1209 1262 1430 1304">1</td> <td data-bbox="1430 1262 1589 1304">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="418 1304 938 1346">Модульна контрольна робота</td> <td data-bbox="938 1304 1209 1346">20</td> <td data-bbox="1209 1304 1430 1346">2</td> <td data-bbox="1430 1304 1589 1346">40</td> </tr> <tr> <td colspan="4" data-bbox="418 1346 1589 1381" style="text-align: center;">максимальна кількість балів 100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Форма підсумкового контролю успішності - залік</p> <p>Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять</p>				Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	10	3	30	ІНДЗ	30	1	30	Модульна контрольна робота	20	2	40	максимальна кількість балів 100			
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього																					
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	10	3	30																					
ІНДЗ	30	1	30																					
Модульна контрольна робота	20	2	40																					
максимальна кількість балів 100																								

